

NAPREJ

Državna licejska knjižnica
VIJUBLJANI

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva pe-
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje,
Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstropje.

Naslov za dopise: »NAPREJ«, Celje,
Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din,
za inozemstvo 30 Din.

Oglasil: prostor 1x65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Vsak ravnatelj je hud kadar zahtevajo njegovi delavci pravilnika.

Svojege časa smo v »Napreju« pi-
sali, da je bil neki ravnatelj organiziran
v naši stranki, čeprav je delal proti njej.
Ko smo pisali o tem, so njegovi prijatelji
začeli gonjo proti »Napreju«, češ, da na-
pada organizirane sodruge. Nismo se
dali motiti, kajti proti naši stranki imajo
pravico delati pristaši nasprotnih strank,
ne pa naši! Če bi se dali motiti in če bi
se držali načela, da »naših« ljudi ne sme-
mo napadati, bi ne samo trpela morala,
ampak bi bil tudi ves protikapitalistični
boj nemogoč, kajti potem bi se kratko
organizirali pri nas vsi kapitalisti in
imeli bi za majhen denar mir pred nami.

Naša stranka je namenjena vsem, ki
si služijo svoj kruh z delom. Delo pa ni
vse, kar danes ljudje imenujejo delo. Tat-
vine ne priznavamo za delo. Tatvina,
rop, pretepaštvo, bogoslužje, demagogija,
služba ljudski neumnosti in drugi ta-
ki priznani in nepriznani posli po naših
načelih ne spadajo k pojmu dela. Če kak
zelo zmožen in zelo priden advokat vo-
di pravdo zaradi kake stare hruške, če
spravi pri tem dva soseda na beraško
palico sebe pa na konja, vendar ne bo-
mo priznali, da si je »z delom služil svoj
kruh«!

Naša stranka je namenjena tistim,
ki delajo koristno delo, pa ne koristno
samo zanje, ampak za vso družbo. Tudi
ravnateljevo delo je mnogokrat zelo kor-
ristno, toda še bolj koristno je delo de-
lavcev, ki delajo pod komando tistega
ravnatelja. Za te delavce je ustanovlje-
na socialistična stranka, ne pa za rav-
natelje.

Vendar so tudi nekateri pravi, a
premalo zavedni delavci protestirali
proti napadam na »sodruge« ravnatelja.
Potem smo povedali, da se tistemu rav-
natelju izplača biti organiziran še po-
sebe zato, ker s tem zadržuje svoje de-
lavce in hlapce od organizacije. Kajti
gotovo je, da delavci ne verujejo v tako
socialistično stranko, pri kateri je orga-
niziran njihov podjetnik, torej tisti kapi-
talist, ki ga imajo najbolj pred očmi in
proti kateremu se vsak dan borijo. V

resnici ni bil noben delavec tistega pod-
jetja naš tako dolgo, dokler smo imeli v
organizaciji njihovega ravnatelja. Rav-
nateljevi klečeplazci so delali proti nam
zato, da se prihljijo ravnatelju, samo-
stojno misleči delavci pa nas niso ma-
rali zato, ker ravnateljevi stranki ne ve-
rujejo. Rekli smo, da je za našo stranko
bolj pametno, da izgubimo ravnatelja in
pridobimo delavce in vsak zaveden so-
cialist nam je dal prav, čeprav je vedel,
da bodo klečeplazci potem še vse hujše
delali proti nam.

Tako bomo delali tudi še nadalje,
ker se to strinja z našim programom in
ker so tudi naši sklepi taki. Organizirani
smo zato, da si združeni pomagamo pro-
ti kapitalistom na pošten proletarski na-
čin, ne pa zato, ad smemo delati, kar
hočemo, čeprav ni prav. Socializem ne
sme postati zveza tatov, ki v vzajemno
branijo in skrivajo svoje tatvine. Kapi-
talizem ne pobijamo zato, ker niso pri-
na organizirani, ampak zato, ker delajo
kapitalistično politiko. Zato bomo pobij-
jali vsako kapitalistično politiko, čeprav
jo delajo »sodruzi«. Če socializem ne
more napraviti naših ljudi za boljše, po-
tem ga sploh ni treba, potem ostanimo
lepo, kakor smo, obdržimo to lepo se-
danjo kapitalistično družbo in hvalimo
boga, da nam jo je dal in da nas z njenim
bličem tako sigurno vodi do večnega
zveličanja.

Med ravnateljem in delavci je pa
mnogo stopenj. Niso vsi ravnatelji, ki bi
radi bili, zato delajo napram delavcem
ravnateljsko politiko. Niso to samo na-
vadni klečeplazci, ampak so med njimi
tudi domišljavci, ki pošteno (seveda sa-
mo po njih pameti pošteno) mislijo, da
so oni nekaj boljšega nego drugi delav-
ci in da imajo zato pravico voditi »manj
vredno« delavstvo za nos. Ko pa nazad-
nje ti manjvredni delavci izprevidijo,
da so jih vodili za nos in ne dajo več,
takrat se pritožujejo nad nevhvaležnostjo,
češ, leta in leta sem delal za vas, so-
cializem sem vam ustanovil, zdaj pa sve-
rite, da nisem zanič. Pa gredo po sve-
tu iskat še drugih takih »več vrednih«,
sklepat z njimi zvezo, enotno fronto,
zedinjenje in druge take lepe reči, na-
zadnje še dobe od internacionale potr-
dilo, da so že 10 let delali za socializem
in s tem potrdilom hočejo »manj vred-

nemu« delavstvu zopet zašiti oči, ki so
komaj izpregledale.

Pravim delavcem, ki so res izpre-
gledali, jih ne bodo nikdar več zašili.
Vendar bodo imeli uspeh pri tem ali o-
nem premošeno samostojnem človeku, ki
se boji za svoj kruhek. Takih ljudi ima-
mo danes vedno več, ker je trdo za
kruh in ker je proletarijat po prevratu
zopet enkrat preširoko in prehito za-
zija, da ni mogel vsega naenkrat po-
zreti, in mu je ostala kost v grlu. Bol-
niška blagajna je taka kost. Mnogokrat
nas bo še žgačkala in marsikak manjši
grizljaj ne poide skozi grlo zaradi te ko-
sti, ki v grlu fiči. Ljudi marsikako drugo
prijateljstvo s kapitalisti nam je pustilo
tu in tam kakšno tako kost, ki nam je
danes na poti! Marsikak zaupnik je s
podjetnikom prijateljsko govoril o pov-
šanju delavskih mezd in se iz tega pri-
jateljskega govorjenja tako navadil, da
mu ga delavstvo zdaj zameri, ker čuti,
da ima iz tega prijateljstva v želodcu
— kamen.

Sodruzi — te kosti bo treba odstr-
niti, čeprav se bojuje, da bo bolelo. Ne
čakajte, da se te kosti »zedinijo«, to se
pravi, da se dogovorijo o razdelitvi ple-
na! Sami vzemite svojo usodo v roke,
sami odločite o svojih zadevah, sami
se pobrigajte za svojo zmagoto. Rešitev
proletariata mora biti delo proletariata
samega, to se pravi tistih »manj vred-
nih« delavcev samih. »Več vredne« pi-
stite na stran! Internacionala ste vi in
vaše organizacije, ne pa — zelena miza,
ki izpreminja svoje programe in pravil-
nike od dneva do dneva, da vas lovi in
da vam brani spoznati pravilnik tako na-
tanko, da bi se vi sami brez zelene mi-
ze lahko po njem vladali. Delavci! Rav-
natelji so vam naredili prostor.

Šostanj, 16. jul. 1923.

Nekaj v spomin!

Čudni so ti ljudje, ki hočejo zedinje-
vati naš proletarijat! Potrebo svoje po-
sebe zedinjevalne akcije so začutili v
nekakem nasprotju z nami, ki nočemo,
da bi imelo v socialistični stranki odlo-
čilno besedo tako delavstvo, ki sociali-
zma še poduhalo ni, ki ne razume, kaj je
organizacija, ki je z eno besedo neza-

vedno. Naši zedinjevalci pa pravijo:
ves proletarijat trpi, zato se moramo z
vsem proletariatom združiti, da ga reši-
mo.

Tako pravijo in imajo deloma prav;
deloma namreč v toliko, v kolikor je
resnica, da nas pesti vse skupaj, zaved-
ne in nezavedne, socialiste in nesociali-
ste kapitalistova pest. Deloma pa zopet
nimajo prav in to v toliko, v kolik-
or menijo, da je za rešitev dovolj, če se
v eno združi, kar trpi. Če bi bilo njihovo
mnenje pravilno, potem bi morali biti
slovenski proletarijat že davno odrešen,
ker njegova večina, večina tistih, ki tr-
pe, je že združena v eni stranki in to v
taki, ki najbolj gobec odpira za rešitev
trpečih, in to je klerikalna stranka.

In vendar slovenski proletarijat še
ni rešen, navzlic temu, da je po večini
že »zedinjen« (pri črnuh namreč) in
navzlic temu, da si želi v tej »zedinje-
nosti« rešitve in da klerikalni voditelji
za to rešitev tudi na vse kriplje »delajo«.

Ze sam ta primer dokazuje, kako
brihtne glavice so naši zedinjevalni apo-
stoli in koliko se razumejo na prakso,
oni, ki nam vedno očitajo samo teorijo.

V tem slučaju imamo torej mi prav,
ki pravimo, da rešitev ne prihaja samo
od tega, če se zbere trpeča gmajna sku-
paj, ampak da je treba, da pridejo vsi
skupaj, ki delajo in ki se svojega dela tu-
di zavedajo! In ki so pripravljeni, za to
svoje delo zahtevati pravice in za te
pravice zopet z lastnim delom delati!
Kdaj si bomo že enkrat za vselej zapo-
niti, da igra v socialistični teoriji trpljenje
zelo podrejeno ulogo, da igra pa za to
glavno ulogo delo in pravičnost! Tisti,
ki ne poznajo socializma s te prave
strani, nam seveda zanemarijo, kadar
pravimo, da Koren še nima pravice ime-
novati se socialist, če ima dobro srce
in usmiljenje do revežev, ker usmiljenih
ljudi najdete med klerikalci ali liberalci
ali če hočete makar med roparji prav to-
liko, kolikor med nami in še bolj so
usmiljeni in dobrsrčni nego je Koren.
In vendar jih ne imenujemo socialiste!
Kakšna krivica! O ne, to ni nobena kri-
vica, temveč, če si predstavimo tako
drastične primere, se le zavemo, da je
usmiljenost nasproti pravicoljubnosti in
delu za pravico nič, pravi pravcati nič
in da torej ne more biti še razlog, da bi

„Rodbinska knjižica“.

(Konec.)

Drugače in v splošnem pa se tudi
jaz strinjam z njo. Je potrebno in korist-
no, da se človek že v zgodnji mladosti
predstavi vojaški disciplini, opase meč
miru in nabruši sulico ljubezni do bliž-
njega ter po zvesti službi veri, cesarju
in domovini na tem svetu odide v uni-
formi in s kolajnam tudi v nebeško vo-
jašnico. Kajti sta cerkev in država od
pantiveka sem dva jako imenitna ko-
vača. Oba imata diplomo in sta velik
ponos kovaškemu stanu. Prvi podkuje
telo, drugi dušo, prvi priveže na gobec
torbo telesu, drugi duši in konj — človek
vozi od rojstva do in menda celo po
smrti, da se vse iskri in vlada veliko ve-
selje v obeh kovačnicah.

O sv. birni moram še omeniti, da
spada tudi ona v moja domača opravila.
Organiziram svojo vojsko in bom v do-
glednem času udaril na svet, da z og-
njem in mečem uničim vse, kar ne služi
veri, cesarju in domovini. Sem namreč
in takorekoč državotvoren element
in ne priznavam nobenih avtonomij. In
kaj se sploh pravi taka politika? Biza-
vik samostojen. Kurja vas neodvisna.
Rovte zasebne, šenklaška fara avto-

nomna, Rakovnik samoodločen, Kačja-
rič samosvoja, srbski narod suveren,
slovenski podrejen, Hrvatki oddeljen,
bosanski zapleten, hercegovski osvojen,
makedonski zadušen, vojvodinski zm-
eden, bački pomarejen, banatski zaslep-
ljen, šumadijski prismojen, sremski te-
pen, primorski osvobojen, koroški za-
vedn, vsi skupaj in v celoti pa v treh
nadstropjih kronan kreten. To menim da
ni prava nacionalna politika in dr-
žavotvorna hegemonija, kajti so že rak,
ščuka in króta dokazali, da se voz vleče
istočasno v treh smereh. Moj narodno
napredni in versko nezmojljivi duh se
že od početka do konca upira tej ime-
nitni avtonomiji in meni, da bo najbolj
primerno in koristno, če se ji hkrati od-
seka vseh sedemnajst glav. Kajti in če
bomo eno čredo razdelili na dvajset
avtonomnih krdel, bo nastalo trideset
druhal in bo zmanjkalo pastirjev. In
zato sem liki kralj Matjaž pod Gorjanci
začel zbirati svojo podrejeno državot-
vorno vojsko, da ugonobim še pravo-
časno to sumljivo nacionalno — politič-
no in gospodarsko — kulturno ter versko-
etično pogubonosno in neplodovito kre-
tanje. Kdor je junak po krvi in koštelih in
mu je blagor tepe naše domovine na sr-
cu, naj se nemudoma zglesi in zapiše v

moje bojevite vrste. Naslov mu bo po-
vedal iz prijaznosti naš poglaviti ur-
rednik.

Sam pa imam že izgotovljen zakon-
ski načrt za zaščito bodoče velike, ne-
deljive, enotne in neizpremenljive, svo-
bodne države in tudi štab generalne ar-
made in največje bitke sem že sestavil.
Preostaja mi samo še dati znamenje in
kri bo tekla kakor voda. Jedro pogum-
ne osvojevalne armade obstoji iz bata-
ljona kvalificiranih in strogo discipli-
niranih bolh, ki bodo v slučaju naskoka
takorekoč in znanstveno povedano
avangard. Vse drugo in tudi morebitni
dobrovoljci bodo tvorili in sestavljali
arjergard, kajti smatram, da to dvoje
docela zadostuje in da je moj vojsko-
vodni talent brezhiben. Kogar jako za-
nima moja državotvorna zarota in bi
rad vedel njene podrobnosti, recimo ti-
sto zastran avangarda, mu lahko povem
samo toliko, da sem ga zbral in sestavil
s pomočjo birme. Kakor pri krstu sto-
jim tudi v pogledu birme na uglednem
stališču, da je treba deliti te zadeve pra-
vično poprek in počez vsakemu in vsem
v enaki meri. In sem napovedal s tega
stališča mobilizacijo vseh domačih bolh.
Uspeh je bil nepričakovano presenetljiv.
Drle so od vseh strani in malo da mi

ni zmanjkalo registrov in vojaške opre-
me. Tudi sem imel od te akcije dvojno
veliko korist, kajti še malo pa me boste
videli v podobi znamenitega vojsko-
vodje, že sedaj pa opravljam škofovske
posle in bom imel na mrtvaškem listu
dragocen privesek.

Tako bi bil dovršil opis tretjega po-
glavja rodbinske knjižice in napeto ob-
činstvo bo s pravico pričakovalo nada-
ljevanja. Toda in ker imam stvarne po-
misleke, sem se dogovoril z našim ur-
ednikom in sva sporazumno sklenila,
da bova nehala že s tem okrnjenim kon-
cem. Kakor vsemogočna božja desnica
preroka pred Sodomo in Gomoro, tako
praviva tudi midva bralcem: Če je med
vami deset pravičnih, ki berejo ta pod-
listek in so naši v njem zrno brez ple-
vela, mu bova prizanesla in nadaljujema
najbolj znamenito poglavje o družinskih
spominih. Če in ako pa temu ni tako
in je naš trud bob v steno ali zoga v
trdo butico, tedaj je škoda papirja in naj
pride jezica božja na naš in na naše o-
troke. Kadar se bo oglasilo deset pra-
vičnih, bo stvar tekla v lepem redu da-
lje. Drugače pa postavimo za večico ta-
koj piko in bomo vnaprej sploh in po-
seba molčali. Evo, tako nam nebesa!

koga imenovali socialisti že samo radi tega, če ima usmiljeno srce. Pripravljene smo celo imenovati socialiste take ljudi, ki vemo o njih, da je njih srce naravnost neusmiljeno — seveda le tedaj, če ni ta neusmiljenost krivična! Nasprotno pa poznamo neko vrsto usmiljenosti, ki je vse prej nego pravična! In bog ne da, prijatelji z usmiljenimi srci, da bi nas kdo nekoč prisilil, spregovoriti tudi o tem konkretno besedo, bog ne da! Naši predalci so polni takih konkretnih besed, ki dokazujejo, da je marsikdo lahko do mozga usmiljen, a pri tem po drugi strani tako (vedoma!) krivičen, da je s socialističnega stališča vse prej nego poštenjak! Samo zato smo imeli doslej te predale zaprte, ker se tudi nam gabi mešati po blatu tam, kjer ni nujna potreba in dokler nam je z lahkoto premagati vse ovire, če se bojujemo proti osebam z načelnimi razlogi in s statutom! Pozor, torej!

Pa oddaljili smo se od predmeta. Povedati smo hoteli prav za prav to našim prijateljem zedinjevalci v teoriji torej trdijo, da bi morala vsa gmajna (tudi dokler je še gmajna) vkup v eno stranko, odločevati socialistično, čeprav po drugi strani ravnosti gmajni odrekajo pravico do socialističnega in celo proletarskega imena, če ne hodi v tropu za njimi — za našimi prijatelji zedinjevalci voditelji. V tem je namreč pasja taca: nezavedna masa ostane lahko nezavedna, toda postane socialistična, če gre »živijo« kričati za tropom »zavednih« pastirjev.

Zopet smo se oddaljili od predmeta! Povedati moramo le to: naši prijatelji zedinjevalci hočejo maso v eni stranki, a vendar nočejo tej masi nuditi priložnosti, da bi v stranko prišla! Kako? Da, prav tako! Ko smo mi po zidamowski konferenci predlagali, naj se otvorijo javne diskusije, javni shodi med nami in Mariborčani v svrhu medsebojnega spoznavanja, nas je Enakost nahrušila: Nak, javnih debat in diskusij pa ne! Javnosti smo že preveč siti (v resnici je niso še nikoli dovolj prebavili). Sestanki naj se vršijo kvečjemu med našimi in vašimi organiziranimi člani.

Tako nekako je modrovala »Enakost«. Torej je pri praktičnem zedinjevalnem delu mariborsko voditeljstvo kar na lepem izključilo proletarijat, ki je sicer nezaveden in neorganiziran, ki pa vseeno trpi! Ne glede na to, da bi hotelo to voditeljstvo, naj se vršijo sestanki med organiziranim delavstvom, pa nam noče dati lahkega jamstva (objavo organizacij), da ima v resnici organizirano delavstvo za seboj!

Ali razumete, zakaj imenujemo mi naše prijatelje zedinjevalce »zmešane glave« in zakaj smo morali napisati »Nekaj v spomin«?

Politične vesti.

* Na sobotni seji narodne skupščine so obravnavali tujske dogodke. Nemški poslanec Moser je interpeliral na ministra notranjih zadev in ta je odgovarjal, da bodo politične oblasti pač kaznovale nekatere zločince, kolikor se jim bo zdelo potrebno. Sploh pa skrbijo vedno za to, da se nobenemu državljanu nikdar in nikjer ne godi krivica.

* Pogajanja o finančnih vprašanjih, ki so jih obravnavali med Češkoslovaško in Madžarsko že od lanskega oktobra, so te dni zaključili. Dosegli so sporazum glede medsebojnega postopanja z zasebnimi zavarovalnimi podjetji in finančne ureditve zastarelih zneskov za življenjske zavarovalnine na temelju čl. 198. Trianonske mirovne pogodbe o preopredvi dvojnega obdobjenja pri direktnih davkih. Pogodbo so podpisali v četrtek.

* Radikalni klub je sprejel uradniški zakon s 70 proti 17 glasom. Po burni debati je pristal tudi na neke spremembe uradniških plač v bodočnosti. Oficirske plače je odobril brez ugovora. Morala zato, ker so večje. Predsednik radikalnega kluba Ranković je prejel grozljivo pismo, da bo ubit, če bo glasoval proti zakonu. Pa je vseeno glasoval proti Burna debata v radikalnem klubu je ena trn v dogodkih ponedeljkovega dne. Še večji trn je to, da so radi te burne debate in brez vsakega nadaljnega povoda odložili sejo zakonodajnega odbora. Eja, kreganje je veselejše nego resno delo!

* Ameriška vlada bo na vsak način posredovala v reparacijskem vprašanju med Nemčijo na eni ter Francijo in Anglijo na drugi strani. Akcija amerikan-

ske vlade bo šla za tem, da se ugotovi plačilna sposobnost Nemčije z gospodarskega stališča.

* Protektorat nad Albanijo od strani Male antante bodo obravnavali in sklepali o njem na konferenci v Sinaji. Pristvoval bo tudi albanski zunanji minister. Mala antanta je pripravljena prevzeti protektorat nad Albanijo pod pogojem, da se albanska vlada obveže voditi zunanjo politiko v njenem soglasju.

ZANIMIVA IZJAVA.

V 27. številu »Grafičkega radnika« je priobčena izjava nekega Živkoviča, stavca, z zanimivo vsebino, ki slove: Izjava. Ne znajući, da »S. N. O.« šteti (škoduje) radniškoj klasi, pripadao sam do danes istoj. Kako sam se uverio, da ova kao i ovoj slična organizacija »Orjuna« ima za cilj da vodi borbu protivu radničke klase, kojoj i ja pripadam, stoga od danas prestajem biti njen član. Ujedinio se obavjezujem, da ču se od danas strogo pridržavati Saveznih pravila. Beograd, 6. 7. 1923. Mih. S. Živković, slovoslagač.

Za točno razumevanje te izjave pripominjamo, da je »S. N. O.« alj »Srnao«, kakor se uradno imenuje, organizacija Srbske narodne omladine. Ta organizacija ima cilje kakor Orjuna, samo, da so skrčeni v razširjenje velesrbstva, dočim predvideva program nam znane Orjune razširjenje slovsanske misli. Temelj obema organizacijama je pa enak. Ustanovili so ju nekateri propadajoči »brezdelci« z namenom braniti takšno brezdelico povsod, in se upirati širjenju razredne zavesti, ter obdržati nadvlado kapitalizma.

Izjava govori jasno, da ste obe organizaciji škodljivi delavskemu razredu in marsikdo, ki je bil dosedaj o nasprotnem in verjen, bo začel premišljati, da je to resnica.

Orjuna trdi, da je to laž, ona izjavlja, da je njena dolžnost braniti delavstvo pred izkoriščevalci in ga pripeljati do boljšega obstoja. Navdihuje delavstvo s svojimi frazami, delavstvo verjame slepo in se ne drzne misliti drugače, kakor mu orjunaški dobrotniki trobijo. Na tak način si oni delavec, pa naj bo ročni ali duševni, podpiše smrtno obsodbo s tistim trenutkom, ko vstopi v eno ali drugo teh dveh pretepaških organizacij.

Želeli bi, da bi bilo še več takih izjav, kajti slučaj sodelavca odpre mnogim, ki imajo vsaj malec lastnih možgan, oči, da se začnejo zanimati tudi za drugi plat zvona in spoznajo še pravočasno, da se po tej poti ne pride v raj, marveč v še hujši pekel.

Razno.

r V Kragujevcu je eksplodirala vsa municija, ki jo je imela vojaška oblast spravljeno v skladišču poleg tovarne za municijo. Po mestu je vladala velika zmešnjava, vendar ni človeških žrtev. Materialna škoda je precejšnja. Vzroku eksplozije še niso prišli na sled.

Celje.

c Radovedni smo! Na kaj smo radovedni? Radovedni smo, če bo odbor kraj, politične organizacije, v kolikor je korenovski, sklical sedaj po vseh pravih člansko zborovanje, kar je bilo na zadnjem »zaupniškem sestanku« obljubljeno. Takrat je bil namreč postavljen predlog, naj se skliče zborovanje v štiri najstih dneh, pa so Korenovci (ki so imeli radi enostranske agitacije na sestanku večino), to se pravi najbližji Korenovci ta predlog zavrnili, češ, policija ga bo radi kužnih bolezni zopet prepovedala. Ta razlog sam po sebi že dovolj jasno dokazuje, kakšno komedijo so ti ljudje na sestanku igrali. Kakor da bi ne bilo mogoče sklicati nov »zaupniški sestanek« po § 2., na katerega bi imelo vstop vseh 256 organiziranih celjskih zaupnikov! In ti ljudje so kar vnaprej vedeli, da bo čez 14 dni še vedno

obstoja policijska prepoved radi kužnih bolezni! Mi smo rekli, da nočejo prejeti članskega zborovanja, dokler se ne izvrši tisti slavni »zedinjevalni kongres«, začetkom avgusta, ker bi se znalo pripetiti, da jim gredo na »zaupniškem sestanku« izvoljeni »delegati« in kršitve organizacijskega reda in drugorakom žvižgat, če pride zadeva pred redno zborovanje. Če je res, kar smo rekli, to se bo pokazalo: policijska prepoved je preklicana (beri včerajšnji »Naprej«) in nobenega zadržka ni, da bi se člansko zborovanje ne vršilo pred — začetkom avgusta!

c Danes (17. VII.) zvečer ob 7. je širša seja okrožne strokovne komisije v Delavskem tajništvu. Dnevni red je razviden na vabilih. — Tajništvo.

Iz strok. gibanja.

g Kongres Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva v Ljubljani. Kakor nam javljajo, se je prijavilo do sedaj do 3000 učiteljev in učiteljic iz Hrvatske, Srbije, Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Črne gore ter krog 1000 učiteljstva iz Slovenije, ki bodo posetili v dneh 5., 6. in 7. avgusta kongres v Ljubljani. Zbrani bodo vsi najboljši zastopniki učiteljstva iz vse države. Kongres se bo vršil v velikem obsegu. Vsega bo torej v dneh nad 4000 jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani. Iz tega razloga, ker pričakujemo tak obisk ob priliki kongresa jugoslov. učiteljstva se obračamo do privatnikov, da se odzovejo apelu radi stanovanj. Udruženje nujno potrebuje večje število privatnih prenočišč, zato ponovno apelira na meščanstvo, da se javijo oni, ki so voljni oddati proti primerni odškodnini prenočišča za dni kongresa. Prijave sprejema pisarna Udruž. Jugoslov. Učitelj. v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, I. nadstr. Udruženje Jugoslov. Učiteljstva.

Vestnik „Svobode“.

v Delavstvo opozarjamo, da bo priredila DTE v Šoštanj v dneh 8. in 9. sept. okrožni zlet DTE v Šoštanju. Organizacije, ki bi bile pripravljene, udeležiti se tega zleta, naj to javijo podružnici »Svobode« v Šoštanju. Podrobnosti prihodnjic. — Odbor.

To in ono.

Kje je bil raj? Ker tega vprašanja doslej še niso bili rešili, zato so pa imeli neverniki in svobodomislecni lahko stališče v boju proti svetopisemski bajki ustvarjanja. Sedaj pa se je kolo obrnilo in lahko stališče bodo imeli odslej popje proti nevernikom in svobodomislecem. Neki ameriški preiskovalec s plešo, očali in doktorskim naslovom je namreč sedaj dokazal, da ni bil raj nikjer drugje ko v Afriki, v deželi Somali. Podnebje je tam mlo in tako toplo, da ho-dijo prebivalci vedno v Adamovem in Evinem kostumu. To je že en dober dokaz. A drugi drži še bolj. Tisti profesor je našel v nekem koncu dežele Somali velikansko jablano in poleg nje grm. Nihče ne more dvomiti, da bi ne bila to ista jablana, katere sad je Eva ugriznila in potem še Adama zapeljala, radi česar sedaj vsi trpimo. V grmu poleg jablane pa je bil gotovo skrit satan v podobi kače. — Sedaj je menda dovolj znanstveno dokazano, da nimajo neverniki prav.

Vohanje bolezni. Nedavno je izdal neki nemški zdravnik spis, v katerem razpravlja o dobro znani trditvi nekaterih učenjakov, da je bolezen mogoče vohati. Omenjeni učenjak zagotavlja, da ima izdihani zrak opasno bolnih oseb, ki so pred smrtjo, mrliški duh. On sam je za časa hudega razsajanja španske bolezni opazoval več takih primerov. Samo ena bolnica je bila izjema. Ta je že kazala znake umiranja in je tožila, da smrdi njena sapa po mrličih, vendar se je posrečilo ozdraviti jo. V vseh ostalih primerih se je izkazal nastop mrliškega duha v izdihavanem zraku kot

znamenje skorajšnje smrti. O velikem nemškem skladatelju Mozartu pripovedujejo, da je na smrtni postelji dejal sestri svoje žene: »Jaz imam že mrliški okus na jeziku«. Skoro gotovo so že stari zdravniki poznali ta mrliški duh smrtno bolnih oseb in se torej to opazovanje sedanjih zdravnikov ne more imenovati šele sedaj dognano. Da imajo mnoge živali boljši voh nego ljudje, je znano. Taka žival, ki ima izredno dober voh, je n. pr. pes, ki na daleč okoli o-voha vsako stvar. Pri tej priliki omenimo nastopno dogodbico: Zdravnik je bil na obisku pri težko bolnem možu in je zagotovil njegovi ženi, da za njenega moža vsaj 24 ur ne obstoja nikaka nevarnost. Bolnikov pes pa se je skrčil v teman kot, pričel tuliti in zavijati ter se ni dal preprostiti, da bi šel k svojemu bolnemu gospodarju. Mož je umrl dve uri pozneje. Pes je radi svojega izvrstnega voha točneje vedel, da se zgodi nesreča nego učeni zdravnik. Da je živali težko ali sploh nemogoče spraviti k umirajočim, je mogoče pogosto opazovati in tudi knjiško prebivalstvo ve natančno, da se bliža smrt, če se pes boji bolnega gospodarja. Pri našem slovenskem kmetem prebivalstvu je najbrž prav iz tega vzroka nastala vera, da pride kmalu smrt v hišo, če tuli pes okrog oglov. To je seveda le prazna vera, ker pes tuli iz mnogoterih vzrokov in bi pasje tuljenje po naziranju gori omenjenega učenjaka pomenilo bil-žajočo se smrt le takrat, kadar tuli pes pred bolniško posteljo in ne mara iti k bolniku. Mrliški duh se voha mogoče tudi takrat, ko zamre plod v materinem telesu, oziroma kadar se ta plod nahaja tik pred zamretjem. S stališča znanosti je na vsak način zanimivo to vohanje mrliškega duha pred smrtjo. Z natančnejšim proučevanjem tega pojava bodo zdravniki dognali še marsikatero za zdravniško vedo koristne podrobnosti.

Širite proletarski tisk!

Utrinki.

Absolutna svoboda je nemogoča na svetu, ki je podvržen zakonitosti, kajti vsak zakon pomeni gotovo omejitve. Človek na pr. ne more storiti več, kakor dopušča njegova moč, ki ni odvisna od svobodne volje. Tudi v socialistično urejeni družbi ne moremo pričakovati absolutno svobodo; tudi v njej morajo veljati zakoni. Razlika med kapitalistično in socialistično družbo obstaja pa tudi glede na svobodo in prav velika je. V kapitalistični družbi je svoboda večine omejena z interesi gospodarsko močne manjšine; v socialistični družbi omejujejo interesi skupnosti svobodo posameznika, in omejujejo jo le toliko, kolikor je zaradi skupnih interesov potrebno.

Odkar je socializem praktično gibanje, se je vedno bojeval za enakopravnost obeh spolov. Če pridejo do politične moči, napravijo lahko socialisti marsikakšno napako; toda da bi ženski spol degradirali na stopnjo mrtvega blaga, ki je podvrženo »socialni distribuciji«, ni treba verjeti niti najbolj drznemu šmoku.

Če bi mogel velik prerok doseči tako moč do človeških src in glav, da bi vsi ljudje siedili tistemu, kar spoznajo za najboljšo, bi se socializem lahko uresničil s pomočjo samih dobrih pridig. Da to ne gre in da se vrše socialni boj, ki se bodo nadaljevali v različnih oblikah, dokler ne bo socializem uresničen, to vemo.

S samim zabavljanjem se ne ustanovi nobena organizacija; brez organizacije se ne opravi nobena velika reč. Pozitivno delo je važnejše od zabavljanja.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Konstatiramo, da Felicijan še ni napisal v »Naprej« niti ene besedice, in to moremo izjaviti le od tistega časa, ko se je »Naprej« osvobodil iz Kristanovih rok. In ta človek se sedaj javno oglašuje v »Enakosti« ter izjavlja, da se v »Naprej« ne more zagovarjati. Torej, ljudje, pogledjte ovco pod kožo!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ). Odgovorni urednik: Alojz Leskošek. Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

And. Jakil

tovarna kož in čevljev d. d., prodajalna Ljubljana, Poljanska c. št. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rujave kravine.

Solidno delo!

Nizke cene!